

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України“

м. К и ї в
22 листопада 2018 року
№ 72-у/2018

Справа № 1-212/2018(2527/18)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Шевчука Станіслава Володимировича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Запорожця Михайла Петровича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича – доповідача,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Саса Сергія Володимировича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

діяльності Генеральної прокуратури України“ від 12 травня 2016 року № 1355–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 22, ст. 453).

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернулися 45 народних депутатів України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України“ від 12 травня 2016 року № 1355–VIII (далі – Закон).

Суб’єкт права на конституційне подання, обґрунтовуючи неконституційність Закону в цілому, стверджує, що була порушена процедура його розгляду, ухвалення та набрання ним чинності, передбачена частиною другою статті 6, частиною другою статті 19, статтею 68, частиною п’ятою статті 83, статтею 85, частинами другою, третьою статті 88, частинами першою, п’ятою статті 89, частиною першою статті 93, частиною першою статті 152 Конституції України.

На думку авторів клопотання, порушення конституційної процедури полягало в недотриманні Верховною Радою України норм Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України „Про Регламент Верховної Ради України“ від 10 лютого 2010 року № 1861–VI зі змінами (далі – Регламент), в яких визначено такі процедурні питання: внесення альтернативного законопроекту; визнання законопроекту відхиленням; попередній розгляд законопроектів; розгляд законопроектів, визначених як невідкладні; розгляд законопроектів Верховною Радою України; подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання; підготовка тексту прийнятого закону для підпису Головою Верховної Ради України.

2. Велика палата Конституційного Суду України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням Другою колегією суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 7 червня 2018 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

2.1. Відповідно до частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо конституційності акта (його окремих положень) зазначаються акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Обґрунтування суб'єктом права на конституційне подання позиції щодо визнання Закону неконституційним у цілому внаслідок недотримання конституційно визначеної процедури розгляду, ухвалення та набрання Законом чинності зводиться до розуміння ним змісту статті 83 Конституції України. Так, автори клопотання зазначають, що „оскільки вказана норма Конституції України за своїм цільовим призначенням є бланкетною, то норми Регламенту, породжені Конституцією, та їх дотримання становлять обов'язковий конституційний припис“.

На підставі такого розуміння в конституційному поданні подальша аргументація стосовно порушення конституційної процедури розгляду, ухвалення та набрання чинності Законом зводиться до переліку процедурних питань, унормованих положеннями статей 93, 100, 101, 102, 107, 116, 130 Регламенту, яких, на думку народних депутатів України, не було дотримано.

2.2. Згідно з частиною п'ятою статті 83 Основного Закону України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом.

Проблема дотримання парламентських процедур та наслідків їх недотримання неодноразово була предметом розгляду Конституційного Суду України.

Конституційний Суд України у Рішенні від 26 квітня 2018 року № 4-р/2018 висловив юридичну позицію щодо необхідності особливо ретельної перевірки дотримання конституційної процедури розгляду, ухвалення акта або набрання ним чинності, що впливає на оцінку його відповідності Конституції України (конституційності) в цілому (пункт 6 мотивувальної частини Рішення).

Виходячи зі змісту частини першої статті 152 Основного Закону України Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що критерієм визнання правового акта неконституційним є, зокрема, порушення саме тих процесуальних вимог його розгляду, ухвалення або набрання чинності, які встановлені Конституцією України, а не іншими правовими актами (абзац другий пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 12 липня 2000 року № 9-рп/2000). При цьому Конституційний Суд України зазначав, що системний, грубий характер порушення конституційної процедури розгляду й ухвалення нормативного акта, а також істотний вплив цього порушення на остаточний результат його ухвалення є підставою для визнання цього акта неконституційним (абзац перший пункту 14 мотивувальної частини Рішення від 26 квітня 2018 року № 4-р/2018).

Суб'єкт права на конституційне подання висловив припущення стосовно порушення конституційної процедури розгляду, ухвалення та набрання чинності Законом, проте з урахуванням наведених юридичних позицій Конституційного Суду України ним повинно бути обґрунтовано, що таке порушення: по-перше, стосується саме конституційних процесуальних вимог; по-друге, є системним, грубим і таким, що істотно впливає на остаточний результат його ухвалення. Однак у конституційному поданні не наведено аргументів в аспекті означених питань, що свідчить про відсутність обґрунтування тверджень щодо неконституційності Закону. Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі

згідно з пунктом 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2.3. За статтею 150 Конституції України, статтею 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ до повноважень Конституційного Суду України не належить вирішення питань щодо оскарження дій чи бездіяльності Верховної Ради України на предмет відповідності законам України. Такі питання відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України належать до предметної юрисдикції адміністративних судів (частина перша статті 19), які розглядаються у першій інстанції Верховним Судом (частина четверта статті 22).

Наведене підтверджується і юридичною позицією Конституційного Суду України, згідно з якою „Конституційний Суд України не має повноважень розглядати можливі порушення Регламенту Верховної Ради України“ (абзац третій підпункту 3.5 пункту 3 мотивувальної частини Ухвали від 25 лютого 2004 року № 18-у/2004).

За пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні, є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо

відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України“ від 12 травня 2016 року № 1355–VIII на підставі пунктів 2, 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні; невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**